

Zhodnotenie výsledkov interných a externých kontrol za rok 2019

1.1. Výsledky externých kontrol a vládnych auditov vykonaných a prebiehajúcich v roku 2019 na MŽP SR

A. *Kontroly týkajúce sa hospodárenia s verejnými prostriedkami vykonané na MŽP SR v roku 2019 zo strany Najvyššieho kontrolného úradu SR*

Najvyšší kontrolný úrad SR (NKÚ SR) vykonal v roku 2019 na MŽP SR 2 kontroly, ktoré však neboli prednostne zamerané na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami.

1. Plnenie koncepcií rozvoja vybraných štátnych podnikov v zakladateľskej pôsobnosti MŽP SR.

NKÚ SR poukázal na chýbajúcu dlhodobú koncepciu hospodárenia, ale aj na nečitateľnosť koncepcie z hľadiska jej cieľov a následnej schopnosti kontrolovať jej plnenie, čo sa prejavilo aj v tom, že podnik dosahuje dlhodobu stratu, ktorá navyše priebežne rastie a negatívne vplyva na plnenie úloh stanovených podniku vo verejnom záujme. Pritom jednou zo základných príčin tohto stavu je fakt, že štát si prostredníctvom rezortu dostatočne neplní svoju povinnosť poskytnúť podniku finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na neregulované platby na opravy a údržbu.

V dôsledku nedostatočného financovania dochádza k zhoršeniu stavu vodných stavieb. Vodné stavby si budú stále intenzívnejšie vyžadovať finančne vysoko náročné opravy a obnovy. Postupne môže dochádzať k ohrozeniu prevádzkovej schopnosti vodných stavieb a k zvýšeniu rizika nedostatočnej ochrany obyvateľstva a majetku pred povodňami aj z pohľadu nastávajúcich klimatických zmien. Tento trend spolu s poklesom počtu zamestnancov v SVP, š. p., a s nárastom počtu spravovaných objektov môže spôsobovať prehľbovanie už existujúcich problémov s udržiavaním vodných stavieb v dobrom technickom stave.

Na základe zistení a poznatkov získaných kontrolou na MŽP SR (SVP, š. p. a VV, š. p.) NKÚ SR navrhlo nasledovné 4 odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

- Zabezpečiť každoročne krytie ekonomicky oprávnených nákladov na neregulované služby v súlade so zákonom o vodách a nariadením vlády SR.
- Prioritne zabezpečiť finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na vodné stavby, ktorých technický stav ohrozuje ich bezpečnú funkciu a na ďalšie stavby v havarijnom stave.
- Zvážiť legislatívnu zmenu prerozdelenia vyrubených poplatkov za odber podzemných vôd a poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd tak, aby boli príjmom správcu vodohospodársky významných vodných tokov.
- Pre zabezpečenie splavnosti plavebnej dráhy Dunaja v zmysle Belehradského dohovoru zabezpečiť adekvátne technické vybavenie a personálne obsadenie.

Na základe odporúčaní NKÚ SR bolo prijatých 10 opatrení, ktoré boli predložené NKÚ SR listom generálnej tajomníčky služobného úradu č. 65 228/2019 zo dňa 11. decembra 2019.

2. Cezhraničný pohyb odpadov v zmysle Bazilejského dohovoru.

Cieľom kontroly bolo vyhodnotiť, akým spôsobom je realizovaný Cezhraničný pohyb odpadov (CPO) na území SR. Pre kontrolovaný subjekt bol definovaný predmet kontrolnej akcie, a to správnosť činností štátnych orgánov, ktoré sú oprávnené kontrolovať postupy, uplatňované pri CPO, efektívnosť činností, vykonávaných kompetentnými orgánmi v rámci procesu cezhraničnej prepravy odpadov a účinnosť systému riadenia CPO v SR.

Kontrolou plnenia základných povinností MŽP SR bolo zistených niekoľko nedostatkov v implementácii legislatívnych nástrojov do praxe. Poukázané bolo najmä na Program odpadového hospodárstva, ktorý neobsahoval všetky náležitosti podľa zákona o odpadoch a súvisiacej vyhlášky. Nedostatky boli tiež zistené aj vo vykazovaní údajov v Informácii o cezhraničnej preprave odpadov. V súvislosti s prepravou odpadu, tranzitu cez územie SR na Ukrajinu, boli zistené viaceré nezrovnalosti v údajoch o prepravách.

Na základe vykonanej kontroly kontrolná skupina NKÚ SR ukladá štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov v termíne do 20. marca 2020.

B. Vládne audity a kontroly týkajúce sa hospodárenia s verejnými prostriedkami, vykonané a ukončené na MŽP SR v roku 2019 zo strany Úradu vládneho auditu, Úradu vlády SR, Ministerstva financií SR, Úradu pre verejné obstarávanie a Ernst&Young, s. r. o.

V roku 2019 boli na MŽP SR vykonané nasledovné externé vládne audity a kontroly, ktoré boli zamerané na hospodárenie s verejnými prostriedkami v rámci Operačného programu Životné prostredie ako aj s prostriedkami štátneho rozpočtu SR v rámci kapitoly štátneho rozpočtu MŽP SR.

P. č.	Auditujúci/kontrolný orgán	Číslo auditu/kontroly/poverenia	Názov a cieľ auditu/kontroly	Výsledok/kontrolné zistenia
1.	Úrad vládneho auditu	A921	Systémový audit zameraný na získanie primeraného uistenia o riadnom fungovaní systému riadenia a kontroly Operačného programu kvalita životného prostredia (OP KŽP).	Auditom bolo zistené nedostatočné uplatňovanie postupov SR EŠIF pri konaní ŽoNFP. Riadiaci orgán (RO) nezabezpečil dostatočný zber, zaznamenávanie a uchovávanie údajov v elektronickej podobe. SO pri výkone AFK VO nedodržel postupy a princípy stanovené v SR EŠIF a MP SO. RO nenastavil dostatočne kontroly na vylúčenie konfliktu záujmov u osôb, ktoré vykonávajú odborné hodnotenie, nezabezpečil preukázateľnosť overenia konfliktu záujmov. SO SAŽP nedostatočne vykonal AFK ŽoP tým, že nedodržel minimálne požiadavky na overenie ŽoP v zmysle EŠIF. SO SIEA nezaslal potvrdenie o prijatí ŽoNFP. SO nedostatočne využíva údaje systému ARACHNE.
2.	Úrad vládneho auditu	A963	Audit operácií zameraný na získanie uistenia o zákonnosti a správnosti deklarovaných výdavkov OP KŽP.	SAŽP SO nedostatočne vykonal AFK ŽoP – neidentifikovanie porušenia pravidiel oprávnenosti nárokových výdavkov. SAŽP SO nedostatočne vykonal FK nM – neidentifikovanie nedodania tovarov a prác v požadovanom množstve. SIEA neoprávnené nárokové výdavky (nesúlady nárokových a skutočne dodaných prác). SAŽP SO nedostatočne vykonal AFK VO – neidentifikoval nejednoznačnosť stanoveného kritéria na vyhodnotenie ponúk, prijímateľ v oznámení o VO neuviedol odôvodnenie nerozdelenia zákazky na časti, nezverejnenie ponúk všetkých uchádzačov v profile verejného obstarávateľa, nezaslanie publikačnému úradu a úradu oznámenie o tom, že bude uverejnené predbežné oznámenie. SAŽP SO nevykonal prvú ex-ante kontrolu po podpise zmluvy o poskytnutí NFP. SAŽP SO nedostatočne vykonal AFK VO – neidentifikovanie porušenia pravidiel oprávnenosti za práce navyše, ktoré neboli nepredvídateľnými.
3.	Úrad vládneho auditu	A978	Systémový audit s cieľom získania primeraného uistenia o riadnom fungovaní systému riadenia a kontroly OP KŽP.	Audit bol ukončený bez zistení.
4.	Úrad vládneho auditu	A1004	Audit operácií zameraný na získanie uistenia o zákonnosti a správnosti deklarovaných výdavkov OP KŽP.	SIEA SO nedostatočne vykonal FK nM – neidentifikovanie nedodania tovarov a prác v požadovanom rozsahu. SAŽP SO nedostatočne vykonal FK nM – neidentifikovanie nevykonania prác v požadovanom rozsahu. SAŽP Neoprávnené nárokové výdavky (nesúlady nárokových a skutočne dodaných prác). SAŽP nedostatočné vykonanie AFK VO – neidentifikovanie porušenia § 49 ods. 3 zákona č. 343/2015 o verejnom obstarávaní. SAŽP SO nedostatočne vykonal AFK VO – neidentifikovanie porušenia zákona o verejnom obstarávaní: stanovenia kritérií na vyhodnotenie ponúk v rozpore §35 ods. 8 zákona č. 25/2006 Z. z.; nepredĺženie lehoty na prijímanie žiadosti o súťažné podklady; nezabezpečenia podrobnejšieho vymedzenia kritéria na vyhodnotenie ponúk; neinformovanie ÚVO o tom, že o vylúčení uchádzača boli všetci informovaní; kritéria, použité na vyhodnotenie ponúk, neboli náležitosťami zmluvy o dielo. SAŽP, SIEA SO nesprávne vypracoval, resp. nevypracoval dokumentáciu z vykonanej AFK VO. SAŽP SO nedostatočne vykonal kontrolu monitorovacej správy projektu.

P. č.	Auditujúci/kontrolný orgán	Číslo auditu/kontroly/poverenia	Názov a cieľ auditu/kontroly	Výsledok/kontrolné zistenia
5.	Ministerstvo financií SR	19100089-P-HK	Hodnotenie kvality vykonávania vnútorného auditu, overenie a hodnotenie dodržiavania ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie, overenie a hodnotenie ďalších skutočností, ak tak ustanovuje osobitý predpis.	Neuvedenie lehoty na podanie námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam. Neuvedenie lehoty na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku. Neuvedenie dátumu doručenia Návrhu správy povinnej osobe. Návrh čiastkovej správy/návrh správy neobsahoval informáciu o prerokovaní návrhu čiastkovej správy/návrhu správy. Nevypracovanie dodatku k povereniu – doplnenie povinných osôb. Nevypracovanie analýzy rizík.
6.	Úrad pre verejné obstarávanie		Nadlimitná zákazka s názvom: „Služby mobilného operátora“ vyhlásená v Úradnom vestníku EÚ pod. č. S107 zo dňa 7. júna 2018 pod zn. 2018/S 107-244194 a Vestníku VO č. 113/2018 dňa 8. júna 2018 pod zn. 7937 – MSS.	Rozhodnutie ÚVO č. 12677-6000/2018-OD/4 zo dňa 06. februára 2019, ktorým nariaďuje zrušiť použitý postup zadávania zákazky. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. februára 2019.
7.	Úrad pre verejné obstarávanie		Podlimitná zákazka bez využitia elektronického trhoviska s názvom Nákup pohonných hmôt prostredníctvom palivových kariet na bezhotovostný nákup pohonných hmôt, vyhlásená vo vestníku VO č. 132/2018 zo dňa 5. júla 2018 pod zn. 9172 – WYT.	Rozhodnutie ÚVO č. 6405-6000/2019-OD/4 zo dňa 10. júla 2019, kde ÚVO konštatuje porušenie zákona o VO, ktoré mohlo mať vplyv na výsledok VO. Porušenie § 113 ods. 1 v nadväznosti na § 44 ods. 1 ZVO. Porušenie § 10 ods. 2 ZVO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. júla 2019.
8.	Úrad vládneho auditu	A1013	Overenie súladu nastavenia systému na úrovni správcu programu.	Audit v čase tvorby predmetného materiálu nebol ukončený.
9.	Ernst&Young, s. r. o.	A998	Získanie primeraného uistenia o oprávnenosti vykázaných výdavkov na primeranej vzorke operácií OP KŽP.	Audit v čase tvorby predmetného materiálu nebol ukončený.